# RAADSVOORSTEL

**ZAAKNUMMER: 07432024270871**

| Onderwerp: | Bijlage(n): | Vergadering van: | p.h.: |
|---|---|---|---|
| Scenariokeuze toekomst binnensportaccommodaties Asten | 5 | 8 december 2026 | JS |

de raad
van de gemeente
Asten

**Samenvatting**
De gemeente Asten staat voor de keuze om haar verouderde binnensportaccommodaties te renoveren of te vervangen door nieuwbouw. Op basis van de uitgevoerde onderzoeken en financiële vergelijking wordt voorgesteld te kiezen voor gefaseerde nieuwbouw aan de Lienderweg (scenario N0(a)), bestaande uit een nieuwe sporthal en een zwembad.
Dit scenario biedt toekomstbestendige sport- en zwemvoorzieningen met een verwachte levensduur van circa 50 jaar en waarborgt grotendeels de continuïteit van activiteiten tijdens de bouw. Met de nieuwe sporthal wordt tevens geanticipeerd op de toekomstige leerlingenprognoses en invulling gegeven aan de wettelijke gemeentelijke verantwoordelijkheid voor voldoende en geschikte huisvesting voor het bewegingsonderwijs. Nieuwbouw van de sporthal is in beide scenario's noodzakelijk.

De definitieve realisatie wordt afhankelijk gesteld van voldoende structurele financiële dekking binnen de meerjarenbegroting 2028–2032. Deze afweging vindt plaats binnen het traject Zero Based Begroten (ZBB), dat naar verwachting in juli 2027 wordt afgerond.
Om de voortgang te behouden wordt de raad gevraagd een voorbereidingskrediet van € 575.000 exclusief btw beschikbaar te stellen.

Met dit voorstel wordt de scenariokeuze vastgelegd en de verdere voorbereiding mogelijk gemaakt, zonder vooruit te lopen op de definitieve financiële afweging en het realisatiebesluit van de gemeenteraad.

**Beslispunten**
De raad besluit:

1. het scenario gefaseerde nieuwbouw op de locatie Lienderweg (N0(a)), inclusief een nieuw zwembad en een nieuwe sporthal, vast te stellen als scenario voor de toekomst van de binnensportaccommodaties in Asten;
2. de realisatie van het scenario N0(a) afhankelijk te stellen van voldoende structurele dekking in de begroting 2028–2032 en hiervoor de opdracht aan het college te geven om dit af te wegen in het integraal onderzoek Zero Based Begroten;

3. een voorbereidingskrediet van € 575.000 excl. BTW beschikbaar te stellen om het huidige schetsontwerp van scenario N0(a) technisch verder uit te werken en dit voorbereidingskrediet te dekken uit de reserve eenmalige bestedingen;
4. in oktober 2027 een voorstel te behandelen over het benodigde investeringskrediet en de opdracht tot realisatie;

**Aanleiding**
In februari 2023 is de bestuursopdracht Toekomst binnensportaccommodaties Asten vastgesteld. Deze bestuursopdracht richt zich op het realiseren van een passende, betaalbare en toekomstbestendige binnensportaccommodatie met overdekt zwembad in of nabij de kern Asten, met een levensduur van minimaal 40 jaar. De accommodatie moet aansluiten bij de behoeften van inwoners, verenigingen en andere gebruikers en flexibel kunnen inspelen op toekomstige veranderingen.

Het project Toekomst Binnensport Asten is in april 2023 gestart. De gemeenteraad stelde in september 2024 de ambities, behoeften en toetsingscriteria vast. De raad heeft daarna twee keer bijstellingen van de bestuursopdracht doorgevoerd. Enerzijds vanwege de financiële positie van de gemeente en anderzijds de netcongestie.

De (installatie)technische en functionele staat van de bestaande accommodaties is door de jaren heen dusdanig verslechterd dat dit urgentie vraagt om een scenario keuze vast te stellen en de volgende projectfase op te starten. Dit kan parallel aan het ZBB proces om zo verder oplopende kosten te beperken, continuïteit te borgen en onrust bij personeel en verenigingen te voorkomen.

*H0 = herijking bestaande situatie (renovatie)*
*N0(a) = gefaseerde nieuwbouw Lienderweg*

**Doelstelling**
Het doel is om in deze fase een besluit te nemen over het scenario voor een toekomstbestendige binnensportaccommodatie en vervolgens de technische en financiële uitwerking hiervan parallel te laten verlopen aan het integrale traject Zero Based Begroten (ZBB). Daarmee wordt toegewerkt naar een integraal en financieel onderbouwd voorstel. De structurele dekking wordt betrokken bij de integrale financiële afweging in het kader van het ZBB-proces en de besluitvorming over de meerjarenbegroting 2028–2032. De uiteindelijke aanbestedingsuitkomst vormt daarbij een belangrijk toetsmoment, waarna de gemeenteraad op basis van de definitieve financiële onderbouwing een besluit kan nemen over het beschikbaar stellen van het benodigde investeringskrediet en de daadwerkelijke realisatie.

**Argumenten**
*1.1 N0(a) biedt de meest toekomstbestendige oplossing voor sport, zwemmen en bewegingsonderwijs.*
N0(a) biedt integrale nieuwbouw van de sport- en zwemvoorzieningen, met een verwachte technische en functionele horizon van circa 50 jaar. Inwoners, zwemverenigingen, sportverenigingen en scholen krijgen daarmee langer duidelijkheid over beschikbare voorzieningen voor sport, zwemvaardigheid en bewegingsonderwijs.

H0 houdt het zwembad De Schop en gymzaal aan de Schoolstraat door renovatie naar verwachting circa 15 jaar beschikbaar. Daarna ontstaat opnieuw een grote keuze over renovatie, vervanging of

beëindiging van het zwembad en de Schoolstraat. N0(a) voorkomt deze nieuwe zwembad- en Schoolstraatopgave binnen die termijn.

*1.2 N0(a) heeft lagere geraamde structurele lasten dan H0.*
Bij de financiële uitwerking van de scenario's zijn verschillende afschrijvingstermijnen gehanteerd. Voor scenario N0(a), gefaseerde nieuwbouw, wordt uitgegaan van een afschrijvingstermijn van 50 jaar voor de nieuwe accommodaties.

Voor scenario H0 wordt onderscheid gemaakt tussen de verschillende voorzieningen. Voor de sporthal geldt een afschrijvingstermijn van 50 jaar, terwijl voor het zwembad en de sportvoorziening aan de Schoolstraat een termijn van 15 jaar wordt gehanteerd.

Deze verschillen hebben invloed op de jaarlijkse kapitaallasten en de toekomstige vervangingsopgave. Bij scenario H0 ontstaat voor het zwembad en de Schoolstraat na circa 15 jaar opnieuw een investeringsbehoefte, terwijl scenario N0(a) uitgaat van een langere gebruiksperiode van 50 jaar.

De indicatieve investering voor N0(a) is € 34.680.000 inclusief volledige BTW. Dit is € 5.700.000 hoger dan de geraamde € 28.950.000 voor H0. De structurele lasten voor de investering en de exploitatie zijn € 1.730.000 per jaar voor N0a en € 2.102.000 per jaar voor H0. N0a heeft daarmee naar verwachting ruim € 370.000 lagere structurele lasten per jaar waardoor in dit scenario de middelen het beste ingezet worden. Inzake het thema BTW verwijzen wij u graag naar de financiële paragraaf.

De vergelijking gaat niet alleen over de bouwsom. De tijdelijke huisvesting, exploitatiederving en personele gevolgen tijdens een renovatiesluiting zijn nog niet in bovenstaande raming opgenomen in H0.

*1.3 Gefaseerde nieuwbouw N0(a) beperkt de onderbreking voor gebruikers.*
Bij N0(a) kan de bestaande accommodatie tijdens de bouwperiode in gebruik blijven. Dit beperkt de gevolgen voor inwoners, scholen, verenigingen, personeel en inkomsten uit de exploitatie.

Bij H0 moet rekening worden gehouden met circa twee jaar gefaseerde sluiting van De Schop. Zwemlessen, verenigingssport, bewegingsonderwijs en andere activiteiten moeten dan tijdelijk elders plaatsvinden. Uit een quickscan blijkt dat een tijdelijk alternatief niet zonder meer beschikbaar is.

*1.4 Beide scenario's houden rekening met de leerlingenprognoses en de gemeentelijke verantwoordelijkheid voor bewegingsonderwijs.*

De gemeente is verantwoordelijk voor het beschikbaar stellen van voldoende en geschikte accommodaties voor het bewegingsonderwijs. Op basis van de actuele leerlingenprognoses is de benodigde capaciteit opnieuw beoordeeld. Hieruit blijkt dat nieuwbouw van de sporthal noodzakelijk is om ook in de toekomst voldoende ruimte te bieden aan het bewegingsonderwijs. Deze aanpassing is tijdens de optimalisatiefase verwerkt in zowel scenario H0 als scenario N0(a). Daarmee sluiten beide scenario's aan op de verwachte ontwikkeling van het aantal leerlingen en kan de gemeente blijven voldoen aan haar verantwoordelijkheid voor het bewegingsonderwijs.

*1.5 De optimalisatiefase heeft geleid tot beter uitgewerkte scenario's en meer inzicht in de mogelijkheden, kosten, en risico's.*

Tijdens de optimalisatiefase zijn de scenario's N0(a) en H0 verder onderzocht op technische haalbaarheid, investeringskosten en exploitatielasten. Daarbij is onder andere gekeken naar de

ruimtelijke inpassing, netcongestie, tijdelijke huisvesting en mogelijke samenwerking met andere partijen.

De optimalisatie heeft geleid tot de volgende inzichten:

*Ruimtelijke inpassing:* Door de sporthal deels in de grond te laten zakken (verdiept) is de ruimtelijke inpassing verbeterd en door de positionering ontstaat meer ruimte voor parkeren en verkeersafwikkeling. Eveneens kunnen we de nieuwbouw efficiënt faseren op de locatie en is er voor scenario N0(a) geen tijdelijk huisvesting benodigd en treedt er geen onderbreking op in de exploitatie van het zwembad en de sporthal. De gevolgen voor het bestaande groen en de waardevolle bomen vragen nog nadrukkelijk aandacht.

*Samenwerking gemeente Deurne:* Uit de verkennende gesprekken blijkt dat beide gemeenten verschillende planningen en besluitvormingstrajecten hebben. Het is daarom niet wenselijk om de voortgang van beide projecten aan elkaar te koppelen. Gezien de benodigde capaciteit van beide gemeenten is de haalbaarheid eveneens twijfelachtig al zou de planning en besluitvorming beter op elkaar aansluiten.

*Commerciële exploitatie:* Gesprekken met een commerciële exploitant laten zien dat een commerciële exploitatie mogelijk beperkte financiële voordelen biedt, maar ook leidt tot minder gemeentelijke sturing op tarieven, toegankelijkheid en maatschappelijk gebruik. Wanneer de gemeente deze belangen wil waarborgen bij een commerciële exploitatie, zijn aanvullende financiële afspraken nodig. Commerciële exploitatie leidt daarmee niet vanzelfsprekend tot lagere gemeentelijke lasten. De gemeente blijft financieel eindverantwoordelijk voor het afdekken van de exploitatietekorten en het borgen van de maatschappelijke voorziening, terwijl zij tegelijktijdig minder invloed heeft op de beschikbaarheid en betaalbaarheid voor inwoners en verenigingen. Daarnaast heeft de commerciële partij aangegeven dat er in gelijksoortige dorpen als Asten altijd een negatieve exploitatie zal optreden en een subsidiebijdrage nodig is van de gemeente.

*Netcongestie:* De beperkingen van het elektriciteitsnet op de locatie Lienderweg zijn meegenomen in de verdere beoordeling en uitwerking van scenario N0(a). Verder is het Scenario N1 – Beatrixlaan komen te vervallen vanwege de onmogelijkheden rondom netcongestie. De raad heeft hierover een besluit genomen op 1 oktober 2026.

*Herontwikkeling Schoolstraat:* De capaciteit van de gymzaal aan de Schoolstraat is opgenomen in het nieuwe binnensportcomplex aan de Lienderweg. Hierdoor is deze gymzaal niet meer nodig en kan deze locatie mogelijk herontwikkeld worden. Dit is nog niet meegenomen in scenario N0(a) en kan in een volgende fase afzonderlijk worden onderzocht.

*1.6 De participatie heeft waardevolle inzichten opgeleverd en wordt in de volgende fase concreter ingericht.*

In de afgelopen periode zijn inwoners, verenigingen en andere gebruikers op verschillende momenten betrokken bij de ontwikkeling van de binnensportaccommodaties. Hun inbreng heeft waardevolle inzichten opgeleverd en bijgedragen aan de verdere uitwerking en beoordeling van de scenario's.

Voor besluitvorming over een scenario hebben wij de participanten gevraagd hun voorkeur voor een van de scenario's kenbaar te maken, deze voorkeur te motiveren en aandachtspunten voor de verdere uitwerking mee te geven.

De uitkomst is als volgt samen te vatten:
Naar aanleiding van de uitvraag van 13 oktober 2026 zijn zes reacties ontvangen, waarvan vier van

verenigingen en twee van inwoners. Van de respondenten spreken vier verenigingen een voorkeur uit voor scenario N0(a) (gefaseerde nieuwbouw) en twee inwoners voor scenario H0 (renovatie).

De voorkeur voor nieuwbouw wordt vooral onderbouwd door toekomstbestendigheid, uitbreiding van de sportmogelijkheden en continuïteit tijdens de bouw door de verenigingen. Voor renovatie worden met name de lagere investeringskosten, duurzaamheid door hergebruik en bereikbaarheid genoemd door de inwoners.

Als belangrijkste aandachtspunten zijn betaalbaarheid, toegankelijkheid, voldoende zwemcapaciteit en het behoud van sportactiviteiten tijdens de werkzaamheden meegegeven. De reacties zijn terug te vinden in bijlage 5.

In de volgende fase richten wij de participatie minder intensief en meer doelgericht in. Hiermee voorkomen wij dat inwoners en gebruikers onnodig worden belast met herhaalde bijeenkomsten, terwijl hun betrokkenheid en invloed op de verdere uitwerking gewaarborgd blijven.

*1.7 De verplaatsing van de sportvoorziening aan de Schoolstraat naar de Lienderweg heeft beperkte gevolgen voor het leerlingenvervoer.*

Door de ontwikkelingen in de onderwijshuisvesting wordt basisschool De Horizon naar verwachting in 2029 verplaatst naar Loverbosch. Hierdoor zullen leerlingen voor het bewegingsonderwijs ook zonder verplaatsing van de sportvoorziening aangewezen zijn op vervoer per bus naar de Schoolstraat of de Lienderweg. Het samenbrengen van de sportvoorzieningen op de Lienderweg kan daarmee niet aangemerkt worden als kostenverhogende werking in de vervoersbehoefte.

*1.8 Nieuwbouw van het zwembad biedt voor een aanvullende investering van € 5,7 miljoen een toekomstbestendige voorziening.*

Omdat in beide scenario's een nieuwe sporthal wordt gerealiseerd, zit het belangrijkste verschil in de keuze tussen renovatie en nieuwbouw van het zwembad. Nieuwbouw vraagt een aanvullende investering, t.o.v. van renovatie, van € 5,7 miljoen en rente. Daartegenover staat een nieuwe zwemvoorziening met een verwachte levensduur van 50 jaar, tegenover circa 15 jaar bij renovatie. Bovendien zorgt nieuwbouw voor mogelijkheden van lagere onderhouds- en exploitatielasten. Hiermee wordt niet alleen gekeken naar de investering van vandaag, maar ook naar de kosten en gebruiksmogelijkheden op langere termijn.

*2.1 In het ZBB proces kan de raad integrale afwegingen maken in het kader van een meerjarig sluitende begroting.*

Door de structurele financiële gevolgen van het voorkeursscenario voor de binnensportaccommodaties onderdeel uit te laten maken het Zero Based Begroten (ZBB), kan de gemeenteraad deze afwegen tegen andere gemeentelijke ambities, beleidsprioriteiten en financiële verplichtingen. Hiermee wordt voorkomen dat vooruitlopend op de integrale begrotingsafweging afzonderlijke financiële keuzes worden gemaakt. Dit draagt bij aan een zorgvuldig en transparant besluitvormingsproces, waarbij de structurele dekking en de betaalbaarheid van de binnensportaccommodaties worden beoordeeld in samenhang met de meerjarenbegroting 2028–2032.

*3.1 Het voorbereidingskrediet maakt een zorgvuldig en omkeerbaar vervolg mogelijk.*

Met een voorbereidingskrediet van € 575.000 excl. BTW kan het college de plannen voor de binnensportaccommodatie verder uitwerken. Het gaat onder andere om het programma van eisen, het technisch ontwerp, de inrichting van de omgeving, de planning van de bouw, de benodigde onderzoeken, excl. vergunningsaanvraag, excl. leges kosten van € 600.000 en excl. de technische

uitwerking die benodigd zijn om de aanbesteding te doorlopen. Dit voorbereidings-krediet is onderdeel van de totale geraamde investering van € 34.680.000 inclusief volledige btw. Het is dus geen extra bedrag boven op deze investering. Met dit krediet wordt nog geen besluit genomen om daadwerkelijk te gaan bouwen. Tijdens het ZBB-proces kan de gemeenteraad alsnog besluiten dat de plannen financieel niet haalbaar zijn of dat andere keuzes nodig zijn. In dat geval kunnen de voorbereidingen worden stopgezet voordat de aanbesteding start en de vergunning ingediend. Het risico is dan dat de tot dat moment gemaakte voorbereidingskosten, geraamd op € 575.000 verloren gaan. Daarom is de hoogte van het gevraagde investeringskrediet beperkt tot € 575.000 excl. BTW. Het voorbereidingskrediet kan gedekt worden uit de reserve eenmalige bestedingen.

3.2 Het *project loopt geen vertraging op.*

Door de plannen voor de toekomstige binnensportaccommodatie verder uit te werken terwijl het ZBB-proces loopt, blijft het project op schema. Zo gaat er geen kostbare tijd verloren en kan na de financiële besluitvorming worden gestart met de aanbesteding vergunningsaanvraag om tot uitvoering te komen. Dit verkleint de alsmaar oplopende kosten voor storingen, reparaties en onderhoud aan de huidige, sterk verslechterde accommodatie. Dit is nodig om de continuïteit van de sport- en zwemvoorzieningen zo goed mogelijk te waarborgen totdat er realisatie van de nieuwbouw plaatsvindt.

*4.1 In juli 2027 is het project ZBB afgerond en in oktober 2027 is er voldoende duidelijkheid om een besluit te nemen over het investeringskrediet.*

Naar verwachting is het ZBB-proces in juli 2027 afgerond. Daarmee ontstaat inzicht in de meerjarige financiële begrotingsruimte van de gemeente en de mogelijkheden om de structurele lasten van de nieuwe binnensportaccommodatie te dekken. Doordat de technische uitwerking van het voorkeursscenario gelijktijdig plaatsvindt, is in oktober 2027 ook meer zicht op de investeringskosten, exploitatiekosten en belangrijkste risico's. De gemeenteraad beschikt daarmee over voldoende informatie om een zorgvuldig en financieel onderbouwd besluit te nemen over het investeringskrediet, in samenhang met de meerjarenbegroting 2028–2032.

*5.1 Financiële uitwerking / onderleggers vertrouwelijk behandelen.*
Vanwege bedrijfseconomisch belang houden we de financiële uitwerking vertrouwelijk.

**Risico’s**
*Er is ook een keerzijde: N0(a) vraagt een hogere investering en voldoende structurele dekking is nog niet zeker.*
N0(a) vraagt een hogere initiële investering dan H0. De raming kan wijzigen door bouwkosten, rente en marktomstandigheden. Ook kan de investering de ruimte voor andere gemeentelijke opgaven beperken.

Het college stelt toch N0(a) voor omdat het scenario lagere geraamde structurele lasten, een langere levensduur, meer continuïteit voor gebruikers biedt, aansluit op de routekaart verduurzaming maatschappelijk vastgoed en anticipeert op de woning aantallen die toegevoegd worden. De aanbesteding, het Zero Based Begrotings-proces (ZBB) en het latere kredietbesluit vormen samen de beslismomenten voor de gemeenteraad.

*Financieel risico: voorbereidingskrediet van € 575.000 excl. BTW*
Wanneer binnen ZBB geen dekking voor nieuwbouw wordt gevonden, is voor € 575.000 aan kosten gemaakt voor de voorbereiding.

*Financieel risico: de marktprijs en structurele lasten kunnen hoger uitvallen.*
De huidige bedragen zijn ramingen. Wij werken de investeringsraming en exploitatielasten verder uit en zullen in oktober 2027 een realisatiekrediet ter besluitvorming voor leggen inclusief structurele lasten, dekking en risico's.

*Rentelasten: toewijzing kan pas gebeuren in definitief krediet*
In de huidige financiële onderbouwing zijn de rentelasten nog niet meegenomen. In de begroting 2027 is vanaf 2029 voor € 700.000 extra budget opgenomen voor rentekosten. De daadwerkelijke rente is afhankelijk van de looptijd van de lening en het moment waarop de benodigde financiering wordt aangetrokken en de dan geldende rentepercentages.

*Onzekerheid wetswijziging BTW*
1. Btw-positie gemeente bij sportaccommodaties
Het geven van gelegenheid tot sport is vrijgesteld van btw. Dat betekent dat de gemeente de btw op kosten en investeringen voor de sportaccommodatie niet in aftrek kan nemen op de btw-aangifte, én ook niet kan compenseren via het BTW-compensatiefonds (BCF). De btw vormt daarmee in beginsel een volledige kostenpost voor de gemeente.
De SPUK Stimulering Sport 2024-2026 vergoedt gemeenten (gedeeltelijk) voor dit btw-nadeel. Op basis van de huidige regeling bedraagt de vergoeding maximaal 18% van de subsidiabele bestedingen per kalenderjaar. Er is geen plafond per gemeente; wel geldt er een nationaal totaalplafond voor alle gemeenten samen.

2. Nieuwe SPUK Sport en Bewegen 2027-2029
De huidige SPUK Stimulering Sport loopt tot eind 2026. Het kabinet heeft besloten om per 2027 een nieuwe SPUK in te stellen: de SPUK Sport en Bewegen. Deze nieuwe regeling heeft een looptijd van drie jaar (2027 t/m 2029) en is een samenvoeging van de huidige SPUK Stimulering Sport en de Brede Regeling Combinatiefuncties (BRC). De systematiek van deze regeling wijzigt waarschijnlijk niet ingrijpend. Dit staat echter nog niet vast, omdat de regelingstekst nog niet is gepubliceerd.

Na 2029 is de toekomst van de regeling nog onzeker. Vóór 2030 wordt onderzocht of de middelen via het gemeentefonds kunnen lopen, in plaats van via een SPUK. Op dit moment is dus nog onduidelijk onder welk btw regiem de nieuwe binnensport accommodatie zal vallen.

Op dit moment is in de financiële onderbouwing van het voorstel de huidige SPUK-regeling niet als uitgangspunt gehanteerd. Daarbij anticiperen we op een verwachte wetswijziging in 2027, waarvan de exacte inhoud en financiële gevolgen nog niet bekend zijn. Op advies van de btw-specialist van de gemeente is in dit voorstel rekening gehouden met het financieel meest ongunstige scenario, vooruitlopend op de verwachte wetswijziging in 2027. Omdat de exacte inhoud en gevolgen van deze wetswijziging nog niet bekend zijn, is uit voorzichtigheid de volledige btw als kostenpost meegenomen in de investeringsraming en de exploitatie opzet. Op deze manier wordt maximaal rekening gehouden met de mogelijke financiële gevolgen van de wetswijziging en wordt voorkomen dat de benodigde investering wordt onderschat. Zodra er meer duidelijkheid is over de nieuwe wetgeving, worden de financiële uitgangspunten opnieuw beoordeeld en waar nodig aangepast.

*Maatschappelijk risico: onverhoopt onvoldoende structurele dekking.*
Als in de begroting 2028–2032 onvoldoende structurele dekking beschikbaar is, wordt het volledige scenario N0(a) niet gerealiseerd. Voor zwemmen zijn onze inwoners en verenigingen dan aangewezen op voorzieningen buiten Asten. Het realiseren van een sportvoorziening voor beweegonderwijs is noodzakelijk en zal als zodanig opgenomen worden in het integraal onderzoek

Zero Based Begroten, de gevolgen en kosten van dit terugvalscenario worden inzichtelijk in het ZBB proces.

*Uitvoeringsrisico: het gefaseerd realiseren van NO(a) leidt in een enkel geval tot tijdelijke beperkingen voor gebruikers.*
De huidige uitwerking van N0(a) is nu dusdanig vormgegeven dat we gefaseerd kunnen realiseren en daarbij minimale overlast bezorgen voor de gebruikers. Het kan echter voorkomen dat er enkele dagen geen dienstverlening kan plaatsvinden voor het omschakelen van installaties of om enkele bouwkundige afscheidingsmaatregelen te treffen.

*Juridisch en ruimtelijk risico: onderzoeken en procedures kunnen planning en kosten beïnvloeden.*
De ruimtelijke inpassing, bereikbaarheid, parkeren, nutsvoorzieningen en planologische haalbaarheid vragen nader onderzoek. Het college neemt deze onderzoeken op in de voorbereidingsfase en doorloopt de benodigde (vergunnings)procedures voordat realisatie aan de orde is.

**Alternatieven**

1. Scenario H0

Dit voldoet aan de bijgestelde bestuursopdracht. H0 vraagt met € 28.950.000 incl. volledige BTW opnemen en is daarmee een lagere initiële investering dan N0(a). Het voordeel is een lagere investering op korte termijn. De nadelen zijn een geraamde hogere structurele exploitatielasten van € 2.102.000 (incl. volledige BTW) per jaar, een sluiting van circa twee jaar en een benodigde tijdelijk huisvesting.

2. Langer door-exploiteren

Langer door-exploiteren stelt de investering uit, maar lost de veroudering van de accommodaties niet op. Het risico op uitval en tijdelijke sluiting is nu al dagelijks merkbaar in het zwembad en zal alleen maar toenemen. In 2026 is het zwembad al enkele dagen gesloten vanwege reparatiewerkzaamheden met alle gevolgen voor inwoners en verenigingen van dien. Onderhoud, storingen en noodzakelijke instandhoudings-maatregelen blijven nodig en een latere investering vindt plaats tegen het dan geldende prijspeil. Hiervoor hebben we momenteel nog een onderhoudsvoorziening beschikbaar van ca. € 700.000.

3. Vijfde zwembaan

De 5$^{de}$ baan is geen onderdeel van het eerder vastgestelde PVE voor noodzakelijk. Een vijfde zwembaan biedt iets van extra capaciteit voor zwemonderwijs, zwemverenigingen, doelgroepen en andere zwemactiviteiten. Hierdoor kan een aantal activiteiten gelijktijdig plaatsvinden en kan het zwembad iets efficiënter worden gebruikt. Inwoners en verenigingen staan positief tegenover deze uitbreiding, omdat hiermee meer ruimte ontstaat voor verschillende gebruikers, vooral voor waterpolo biedt dit functioneel ruimte om wedstijden te organiseren. De aanvullende investering voor een vijfde zwembaan bedraagt circa € 907.500 inclusief BTW . Dit leidt tot € 53.150 aan extra structurele lasten per jaar, exclusief rente. Daartegenover staan naar verwachting circa € 14.700 aan aanvullende jaarlijkse inkomsten. De extra investeringskosten en exploitatielasten van de vijfde zwembaan zijn op dit moment nog niet opgenomen in scenario N0(a). Binnen scenario H0 is het technisch niet wenselijk en verantwoord om een vijfde zwembaan toe te voegen.

**Planning en uitvoering**
Indien uw raad een positief besluit neemt op het voorstel wordt de verdere technische uitwerking van scenario N0(a) gestart. Parallel aan deze werkzaamheden wordt het proces van Zero Based Begroten (ZBB) doorlopen. Dit proces wordt naar verwachting in juli 2027 afgerond en moet duidelijk

maken of en op welke wijze de structurele lasten van de toekomstige binnensportaccommodatie kunnen worden gedekt binnen de gemeentelijke meerjarenbegroting 2028–2032.

In het vervolgproces zijn twee belangrijke besluitvormingsmomenten voor uw raad voorzien:

*1. Juli 2027 – Integrale financiële afweging bij afronding van het ZBB-proces (Kadernota 2028)*
Bij de afronding van het ZBB-proces krijgt uw raad inzicht in de beschikbare financiële ruimte en de mogelijkheden om de structurele lasten van de binnensportaccommodatie te dekken. Uw raad kan op basis hiervan een integrale afweging maken tussen de binnensportaccommodatie en andere gemeentelijke ambities en verplichtingen.

*2. Oktober 2027 – Besluitvorming over het totale investeringskrediet*
In oktober 2027 ontvangt uw raad een afzonderlijk voorstel voor het totale investeringskrediet. Op dat moment zijn het technisch ontwerp, de investeringsraming, de verwachte exploitatielasten, de structurele dekking, de fasering en de belangrijkste projectrisico's verder uitgewerkt. Uw raad kan op basis hiervan besluiten of het benodigde investeringskrediet beschikbaar wordt gesteld en het project verder kan worden voorbereid richting aanbesteding en realisatie. Na een positief besluit wordt de aanbestedingsprocedure doorlopen. Deze wordt naar verwachting in het eerste kwartaal van 2028 afgerond. De aanbestedingsuitkomst wordt getoetst aan het beschikbaar gestelde investeringskrediet en de vastgestelde financiële kaders. Het afronden van de aanbesteding leidt niet automatisch tot opdrachtverlening. Wanneer de aanbestedingsuitkomst daartoe aanleiding geeft, wordt uw raad opnieuw om een besluit gevraagd.

Gedurende het gehele proces wordt de raad geïnformeerd over de voortgang, de financiële ontwikkelingen, de fasering en de gevolgen voor de gebruikers. Daarbij blijft het waarborgen van de continuïteit van sport-, zwem- en onderwijsactiviteiten een belangrijk uitgangspunt. Met deze werkwijze wordt onnodige vertraging voorkomen, terwijl uw raad op twee belangrijke momenten de financiële en bestuurlijke afweging kan maken voordat onomkeerbare verplichtingen voor de realisatie worden aangegaan.

**Toekomstagenda Asten 2030 / Vitale democratie**
Dit voorstel sluit aan bij de ambities voor bruisende en aantrekkelijke kernen en voor een sociaal en gezond Asten. De binnensportaccommodaties ondersteunen sport, bewegen, zwemvaardigheid, bewegingsonderwijs, verenigingsleven en ontmoeting. N0a biedt de mogelijkheid deze functies voor circa 50 jaar in samenhang te huisvesten.

**Juridische context**
De raad is bevoegd op grond van artikel 147 van de Gemeentewet om besluiten te nemen over gemeentelijke belangen. Op grond van artikel 189 van de Gemeentewet stelt de raad de begroting vast en autoriseert de raad de daarvoor benodigde budgetten en kredieten. De raad besluit met dit voorstel over het scenario voor de toekomstige binnensportaccommodatie en het voorbereidingsbudget; een later besluit over het volledige investeringskrediet blijft nodig.

Voor de realisatie zijn ruimtelijke en planologische procedures, vergunningen en aanbestedingsrechtelijke regels van toepassing. De aanbestedingsstrategie wordt zo ingericht dat aanbesteding niet automatisch tot opdrachtverlening leidt.

**Financiële toelichting**
De indicatieve investering voor N0(a) bedraagt € 34.680.000 en de geraamde structurele lasten bedragen € 1.730.000 per jaar.

De jaarlasten bestaan uit afschrijving (van de investering) en beheer- en exploitatielasten. In de begroting 2027 is, naast het al bestaande budget, vanaf 2030 een aanvullend structureel budget van € 955.000 opgenomen voor binnensport.

Samenvattend leidt dit tot het hierna volgende overzicht:

| Investering N0(a) | € 34.640.000 | Incl. BTW |
|---|---|---|
| | | |
| **Jaarlasten** | € 1.730.000,- | |
| *Afschrijving* | *€ 694.000,-* | |
| *Beheer- en exploitatie* | *€ 1.036.000,-* | |
| | | |
| **Begroot** | € 1.713.000,- | |
| *Huidige lasten* | *€ 758.000,-* | |
| *Extra budget begroting* | *€ 955.000,-* | *Vanaf 2030* |
| | | |
| **Resultaat** | - € 17.000,- | |

*Structurele dekking en ZBB*
De nieuwbouw pas binnen de kaders van de begroting.
De financiële haalbaarheid en structurele dekking van het voorkeursscenario worden integraal beoordeeld binnen het ZBB-proces. Hierbij worden de investeringskosten, exploitatielasten, rentelasten en overige financiële risico's betrokken. Bij de afronding van het ZBB-proces in juli 2027 kan uw raad beoordelen of voldoende financiële ruimte beschikbaar is om het project voort te zetten. Wanneer dit het geval is, wordt in oktober 2027 aan uw raad een afzonderlijk voorstel voorgelegd over het totale investeringskrediet, op basis van de dan beschikbare technische en financiële uitwerking. De structurele dekking van de nieuwe binnensportaccommodatie wordt daarbij beoordeeld in samenhang met de meerjarenbegroting 2028–2032.

*Wettelijke taak beweegonderwijs (Sporthal)*
Een belangrijk deel van de investering heeft betrekking op de nieuw te bouwen sporthal om te voldoen aan de leerlingenprognose voor het bewegingsonderwijs. Deze investering is dus noodzakelijk en bedraagt € 17.590.000 incl. volledige BTW
Bij de verdere uitwerking worden de investeringskosten en structurele lasten van de sporthal en het zwembad steeds afzonderlijk inzichtelijk gemaakt. Hiermee wordt duidelijk welke financiële gevolgen rechtstreeks samenhangen met de keuze voor een nieuwe zwemvoorziening.

*Btw en SPUK-regeling:*
De toekomstige btw-behandeling vormt een financieel risico. De huidige SPUK-regeling kent een subsidieplafond en de gevolgen van de aangekondigde wijzigingen in de regelgeving zijn nog onvoldoende duidelijk.

Op dit moment is in de financiële onderbouwing van het voorstel geen rekening gehouden met de huidige SPUK-regeling. Daarbij moet rekening worden gehouden met de verwachte wetswijziging in 2027, waarvan de exacte inhoud en financiële gevolgen nog niet bekend zijn. Om te voorkomen dat de investeringskosten en structurele lasten worden onderschat, is in de huidige financiële ramingen uitgegaan van een voorzichtig uitgangspunt, waarbij de volledige btw als kostenpost is meegenomen en geen toekomstige SPUK-bijdrage is verondersteld. Zodra meer duidelijkheid bestaat over de nieuwe regeling, worden de financiële ramingen hierop aangepast.

*Rente*
De rentelasten zijn op dit moment nog niet opgenomen in de gepresenteerde structurele exploitatielasten.
In de begroting 2027 is vanaf 2029 voor € 700.000 extra budget opgenomen voor rentekosten. Op basis van alle verwachte inkomsten, uitgaven en investeringen van de gemeente is een (grove) update van de liquiditeitsprognose 2027-2030 en externe financieringsbehoefte gemaakt.
De voorlopige prognose van de financieringsbehoefte (verwachte lening) in 2029 is € 30 miljoen (onder andere afhankelijk van keuze Binnensport). De begrote extra rentekosten zijn € 700.000 structureel (uitgaande van 4%; huidige rente voor 20 jaar vast).
De definitieve rentekosten zijn afhankelijk van keuzes in uitgaven, de looptijd van de lening en het dan geldende rentepercentage).

*Voorbereidingskrediet*
Met dit voorstel wordt gevraagd een voorbereidingskrediet van € 575.000 excl. BTW beschikbaar te stellen voor de plan- en ontwerpfase tot aan de afronding van het Zero Based Begroten (ZBB)-proces in juli 2027.
Het voorbereidingskrediet wordt gedekt uit de reserve eenmalige bestedingen. Hier is voldoende ruimte.

Wanneer de nieuwbouw van de binnensport door gaat, wordt bij de kredietaanvraag in oktober 2027 bekeken of het voorbereidingskrediet toegevoegd kan worden aan het totale investeringskrediet en of de incidentele dekking uit de reserve eenmalige bestedingen omgezet kan worden in een structurele dekking van kapitaallasten.

**Communicatie**
Verenigingen, onderwijs, overige gebruikers en andere belanghebbenden worden periodiek geïnformeerd via de projectpagina, nieuwsbrieven, directe communicatie en/of werksessies. Deze

partijen zijn in eerdere projectfasen betrokken bij behoeften, ambities en de beoordeling van scenario's. In de plan- en ontwerpfase betrekken wij hen bij de functionele inrichting, toegankelijkheid, gebruik en fasering.

**Bijlage(n)/ter inzage**

| | **Naam** | **Document nummer** |
|---|---|---|
| **1.** | Raadsbesluit | 2024319490 |
| **2.** | Schetsontwerp uitvoering scenario H0 – Herijking | 2024319456 |
| **3.** | Schetsontwerp uitwerking scenario N0(a) – Gefaseerde nieuwbouw Lienderweg | 2024319457 |
| **4.** | Toetsingsmatrix Toekomst Binnensport Asten en integrale financiële vergelijking H0 en N0(a) | 2024319422 |
| **5.** | Aandachtspunten / feedback participatie | 2024319459 |
| **6.** | Financiële uitwerking onderleggers (vertrouwelijk) | 2024319484 |

# RAADSBESLUIT

| Onderwerp: | Dagtekening: |
|---|---|
| Scenariokeuze toekomst binnensportaccommodaties Asten | 8 december 2026 |

De raad van de gemeente Asten;

gezien het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 3 november 2026.

gehoord het advies van de commissie Samenleving en Bestuur van 26 november 2026;

besluit:

1. het scenario gefaseerde nieuwbouw op de locatie Lienderweg (N0(a)), inclusief een nieuw zwembad en een nieuwe sporthal, vast te stellen als scenario voor de toekomst van de binnensportaccommodaties in Asten;
2. de realisatie van het scenario N0(a) afhankelijk te stellen van voldoende structurele dekking in de begroting 2028–2032 en hiervoor de opdracht aan het college te geven om dit af te wegen in het integraal onderzoek Zero Based Begroten;
3. een voorbereidingskrediet van € 575.000 excl. BTW beschikbaar te stellen om het huidige schetsontwerp van scenario N0(a) technisch verder uit te werken en dit voorbereidingskrediet te dekken uit de reserve eenmalige bestedingen;
4. in oktober 2027 een voorstel te behandelen over het benodigde investeringskrediet en de opdracht tot realisatie.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Asten van 8 december 2026.

De raad voornoemd,

griffier,
mr. M.B.W. van Erp-Sonnemans

voorzitter,
A.A.H.C.M. van Extel-van Katwijk